

6de Zondag A 2026 – 15 februari 2026

Eerste lezing uit de eerste brief van Paulus aan de Corinthiërs

Toch is wat ik vertel, ook wijsheid. Maar het is geen menselijke wijsheid, geen wijsheid die past bij de wereld. Het is niet de wijsheid van de machthebbers op aarde, die trouwens allemaal vernietigd zullen worden. Nee, ik heb het over Gods wijsheid, over Gods wijze plan. Pas als je alles over het geloof geleerd hebt, kun je dat plan begrijpen. Gods plan bestond al voordat hij de aarde maakte, maar hij heeft het lang verborgen gehouden. Want hij had vanaf het begin besloten om zijn wijze plan pas in onze tijd bekend te maken, omdat hij ons wilde redden. De machthebbers op aarde hebben Gods wijze plan niet begrepen. Anders zouden ze Jezus, de Heer die redding brengt, niet aan het kruis gehangen hebben. Het staat al in de heilige boeken: "Geen mens kent Gods wijze plan, geen mens heeft het bedacht of begrepen. Maar God heeft zijn plan bekendgemaakt aan de mensen die van hem houden. Zo wilde God het." God heeft zijn plan bekendgemaakt aan mij, en aan anderen die het goede nieuws vertellen. Hij deed dat door ons zijn heilige Geest te geven. Gods Geest weet alles, zelfs wat God denkt. Tot zover deze lezing.

Uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Mattheus:

Denk niet dat Ik gekomen ben om de Wet of de Profeten op te heffen. Ik ben niet gekomen om ze op te heffen, maar om ze te vervullen. Want Ik verzeker jullie; eer hemel en aarde vergaan, zal er niet één punt of komma van de wet afgaan voor het allemaal gebeurd zal zijn. Wie één van die geringste geboden ontkracht en dat de mensen leert, zal de geringste genoemd worden in het koninkrijk der hemelen. Maar wie ze onderhoudt en leert, zal groot genoemd worden in het koninkrijk der hemelen. Want Ik zeg jullie: als jullie gerechtigheid niet méér betekent dan die van de schriftgeleerden en farizeeën, zul je het koninkrijk der hemelen zeker niet binnengaan. Jullie hebben gehoord dat tot de ouden gezegd is: U zult niet doden. Wie doodt, zal uitgeleverd worden aan het gerecht. Maar Ik zeg jullie: ieder die zijn broeder een kwaad hart toedraagt, zal uitgeleverd worden aan het gerecht. Dus als je je offergave naar het altaar brengt, en je herinnert je daar dat je broeder iets tegen je heeft, laat dan je offergave daar voor het altaar achter, en ga je eerst verzoenen met je broeder, en kom dan terug om je offergave te brengen. Zo spreekt de Heer.

Homilie

De Oostenrijkse filosoof Ludwig Wittgenstein die stierf in het jaar dat ik geboren werd hield zich bezig met taal filosofie, logica en wiskunde. Hij is uitermate moeilijk te begrijpen maar één van zijn uitspraken die mij altijd heeft geïntegreerd is: 'de zin van een systeem ligt altijd buiten het systeem...' Die opmerking past zo mooi bij wat Paulus schrijft in zijn brief aan de parochie in Korinthe, in de eerste lezing die we hoorden wanneer hij schrijft: "Maar het is geen menselijke wijsheid, geen wijsheid die past bij de wereld. Het is niet de wijsheid van de machthebbers op aarde, die trouwens allemaal vernietigd zullen worden. Nee, ik heb het over Gods wijsheid, over Gods wijze plan."

'De zin van een systeem ligt buiten het systeem.' De zin van ons aardse bestaan ligt buiten deze aarde. De ware wijsheid komt van God beweert Paulus.

Als je je bijvoorbeeld afvraagt waarom dit altaar er is, wat er de zin van is, dat ligt het antwoord niet in het altaar zelf. De zin ervan is niet dat het modern is, dat de groene kleur past bij de rest van het interieur, dat het wieltjes heeft en dat Lioba er ieder keer weer mooie bloemen op zet, hoe dankbaar wij daar ook voor zijn. De bloemen, de groene kleur en de wieltjes zijn een onderdeel van het altaar, ze verklaren niet waarom het altaar er is. De zin van het altaar is gelegen bij ons, de kerkgangers, die eredienst vieren rondom deze tafel. De zin ligt buiten het systeem dat het altaar is.

Zo is het ook met een mensenleven. De zin van ons bestaan ligt buiten onszelf. Wat binnen ons leven ligt, zijn er onderdelen van, maar zijn niet de betekenis. De zin van het leven kan niet zijn dat we lekker eten of dat we hard werken. Dat mag wel, maar dat is slechts een element van het bestaan. Wie denkt dat eten of hard werken de zin is, dat dat het

antwoord is op de vraag waarom we leven, die vergist zich. Misschien heeft het leven geen zin, misschien is er geen waarom, maar als er een waarom is, dan ligt dat achter de horizon, in een overstijgende werkelijkheid.

Gods wijsheid ligt niet voor het oprapen tussen de krachten van de wereld; zij ligt er diep in verscholen, zegt Paulus. Als je de zin van je bestaan dus zoekt in de geneugten of de offers van dit leven, dan zul je niets vinden!

En dat overkomt veel mensen tegenwoordig. Ze vinden niets. Ze trappen uiteindelijk doelloos rond in hetzelfde rad. Zoeken de meeste mensen wel zin? Ik denk het wel. Als je ziek wordt, als je partner ernstig lijdt, als je kind overlijdt, dan schreeuw je om zin, je zoekt een waarom, je roept God ter verantwoording, of je ontkent zijn bestaan en je concludeert dat er geen zin is. Deze reactie is heel begrijpelijk. De zin van het bestaan ligt immers achter de horizon. Je kunt hem niet vatten, je kunt er je hoogstens aan overgeven.

Ik begrijp ook het cynisme wel van mensen die zeggen: daar trap ik niet in. Aannemen dat er buiten de reikwijdte van mijn kennis en inzicht een zin ligt, dat is een illusie. Hoe kan ik daarop vertrouwen; hoe kan ik me overgeven aan het donker van de nacht?

Paulus zegt daar iets over. De wijsheid van God, de zin die komt van buiten ons systeem, van buiten deze wereld, de Geest van God, die fluistert in je ziel, daarvan heb je wel degelijk een vermoeden, daar ben je als kind mee geboren. In de liefde heb je hem talloze malen ontmoet. In het evangelie geeft Jezus er een heel concreet voorbeeld van. Als je een vijand hebt, iemand die je benadeeld heeft, gekleineerd, beroofd misschien, dan ligt het binnen de logica van deze wereld en lijkt het zinvol om het contact met hem te verbreken, om hem uit te schelden, om hem te raken en kwaad te berokkenen. Maar stel je voor dat je iets doet dat tegen elke wereldse wijsheid ingaat. Je verzoent je met je vijand, je legt de zin van de vijandschap buiten het systeem van ruzie en rivaliteit, je neemt hem op in je geloof in de God die van alle mensen houdt en alle mensen vergeeft. Dan ervaar je de kracht van het goddelijke; dan ervaar je zin en betekenis. Dan kom je de bitterheid te boven. Dan vind je een wijsheid die verborgen ligt onder de kennis van deze wereld. Dan ervaar je iets van de eeuwigheid, van Gods eigen koninkrijk.